

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 1To/37/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4211010544
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Hrvola
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4211010544.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Hrvola a členov senátu JUDr. Stanislava Libanta a JUDr. Ingrid Kišacovej, PhD., v trestnej veci obžalovaného V. L. pre zločin lúpeže podľa § 188 odsek 1, 2 písmeno c/ Trestného zákona a iné, o odvolaní obžalovaného V. L. a Okresného prokurátora v Komárne (ďalej len prokurátor) proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 10.01.2020, sp. zn. 2T/83/2016, na verejnom zasadnutí konanom v Nitre dňa 24.11.2020, takto

rozhodol:

I.

Podľa § 321 odsek 1 písmeno b/, d/, e/, odsek 3 Trestného poriadku z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o treste.

Podľa § 322 odsek 3 Trestného poriadku

obžalovanému

V. L., narodenému XX.XX.XXXX v B.,
trvale bytom P. U., W. ulica XXX/XX,
u k l a d á

podľa § 188 odsek 2 Trestného zákona, za zistenej poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písmeno j/ Trestného zákona, priťažujúcich okolností podľa § 37 písmeno g/, h/ Trestného zákona, postupom § 38 odsek 2, 4, 7 Trestného zákona, § 41 odsek 1, 2 Trestného zákona a § 39 odsek 1, 3 písmeno d/ Trestného zákona, úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov.

Podľa § 48 odsek 2 písmeno a/ Trestného zákona obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

II.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obžalovaného V. L., narodeného XX.XX.XXXX, z a m i e t a , pretože zistil, že nie je dôvodné.

o d ô v o d n e n i e :

Hore uvedeným rozsudkom Okresného súdu Nitra (ďalej len súd I. stupňa) bol obžalovaný V. L. (ďalej len obžalovaný) uznaný vinným zo spáchania :

- v bode 1/ prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a Tr. zák. v znení zák. č. 214/2019Z.z. v jednočinnom súbehu s prečinom a zločinom nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1 Tr. zák. a § 294 ods. 2 Tr. zák. a

- v bode 2/ zločinu lúpeže podľa § 188 odsek 1, 2 písmeno c/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno a/ Tr. zák., na skutkovom základe, že:

1)

dňa 13. októbra 2010 v čase okolo 1.00 hodiny v obci P. U. sa vlámal do garáže rodinného domu na U. ulici číslo XXX/X tak, že po vojení do dvora domu na dverách vedúcich do garáže rozbil jednu časť sklenenej výplne a cez takto vzniknutý otvor pomocou kľúča, ktorý bol v zámku dverí z vnútornej strany, tieto otvoril a z neuzamknutej drevenej skrine si prisvojil zbraň podliehajúcu povolovaciemu konaniu podľa osobitného zákona, a to revolver značky Taurus Brasil 6-ranový, kalibru 357 Magnum, výrobného čísla B. so 6 nábojmi, ktoré veci v hodnote 211,80 eur mal v legálnej držbe jej vlastník F. K., nar. XX. X.XXXX, bytom P. U., U. 63X/X,

2)

dňa 28. januára 2011 v čase okolo 16.46 hodiny v Komárne obžalovaný vošiel do záložne E. na F. ulici číslo XX a zamestnankyni L. A., nar. XX.X.XXXX, ukázal strelnú zbraň, ktorú mal zasunutú spredu vo svojich nohaviciach, následne preskočil predajný pult a začal zbierať sáčky, v ktorých sa nachádzali šperky zo zlata v hodnote najmenej 4 930,- eur, na čo L. A. najprv reagovala tak, že začala búchať na dvere spájajúce záložňu s vedľajším pohostinstvom a kričať, a následne vybehla z predajne, zatvorila dvere zvonka a tieto držala, pričom kričala, že bola prepadnutá, na čo jeden z okoloidúcich mužov zareagoval tým, že jej pomáhal držať vchodové dvere, pričom obžalovaný, ktorý sa snažil tieto zvnútra nasilu otvoriť, vytiahol strelnú zbraň - revolver značky Taurus Brasil 6-ranový, kalibru 357 Magnum, výrobného čísla B. a jedenkrát vystrelil do dverí za situácie, že pomáhajúci muž už vtedy odskočil od dverí, avšak L. A. ich stále držala a pustila ich až po výstrele, ktorý zasiahol ľavú časť sklenenej výplne a obžalovaný následne z miesta činu ušiel.

Za to mu uložil:

- podľa § 188 odsek 2 Trestného zákona s použitím § 36 písmeno j/ Trestného zákona, § 37 písmeno h/ Trestného zákona, § 38 odsek 2 Trestného zákona, § 41 odsek 2 Trestného zákona a § 39 odsek 1, odsek 3 písmeno d/ Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky,
- podľa § 51 odsek 1 Trestného zákona výkon uloženého trestu odňatia slobody podmienienečne odložil s probačným dohľadom,
- podľa § 51 odsek 2 Trestného zákona určil skúšobnú dobu v trvaní 5 rokov,
- podľa § 51 odsek 3 písmeno e/ Trestného zákona obmedzenie v zákaze účasti na hazardných hrách, hrania na hracích automatoch a uzatvárania stávk počas skúšobnej doby,
- podľa § 51 odsek 4 písmeno f/ Trestného zákona povinnosť v príkaze osobne alebo verejne sa ospravedlniť poškodenej L. A., nar. XX.XX.XXXX.

Podľa 288 odsek 1 Trestného poriadku súd poškodených:

- F. K., nar. XX.X.XXXX, bytom P. U., U. XXX/X,
- Unitra s.r.o., IČO: 36 229 881, so sídlom Komárno, Špitálska 19, s ich nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Uvedený rozsudok, v zákonnej lehote, odvolaním - čo do všetkých výrokov - napadli obžalovaný a prokurátor v neprospech obžalovaného, pričom obžalovaný napádal aj konanie, ktoré rozsudku predchádzalo.

V písomnom odôvodnení okresná prokurátorka namietala nesprávnosť resp. neúplnosť právnej kvalifikácie v bode 1/ a poukázala na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR sp. zn. Tpj/53/13, v zmysle ktorého mal byť tento skutok právne kvalifikovaný aj ako prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 odsek 1, 2 písmeno a/ v spojení s § 138 písmeno e/ Trestného zákona, na čo bol obžalovaný upozornený na hlavnom pojednávaní. V bode 2/ vytýkala súdu I. stupňa neúplnosť právnej kvalifikácie a to aj podľa § 294 odsek 1 Trestného zákona a § 294 odsek 2 Trestného zákona, čo malo byť vyjadrené aj v skutkovej vete.

Trest uložený obžalovanému v napadnutom rozsudku považovala za neprimerane mierny a nezodpovedajúci kritériám § 34 odsek 4 Trestného zákona, pretože súd I. stupňa „nad únosnú mieru zohľadnil len okolnosti týkajúce sa osoby obžalovaného a časť trvania trestného stíhania“. Poukázala, že k prietahom v konaní dochádzalo z dôvodov „nespolupráce“ zo strany obžalovaného, jeho nesúhlasom so zmenou v zložení senátu. Domáhala sa uloženia nepodmienečného trestu odňatia slobody obžalovanému aj za použitia mimoriadneho zníženia z dôvodu, že obžalovaný spáchal viac trestných činov, z toho 2 zločiny na čo sa cielene pripravoval a to so zbraňou. Nesúhlasila so záverom súdu I. stupňa, ktorý jeho konanie vyhodnotil ako skratové a neuvážené, keď poukázala na

to, že jeho rodičia ho museli vo zvýšenej miere kontrolovať v dôsledku podozrenia na užívanie drog, resp. nekontrolovaného utrácania finančných prostriedkov. Uložený podmienený trest odňatia slobody nesplní účel a nemá ani potenciál odradiť iných od páchania trestných činov.

Obžalovaný v písomnom zdôvodnení odvolania, prostredníctvom obhajcu uviedol, že nebolo preukázané, že sa dopustil skutkov, ktoré mu boli kladené za vinu. Poškodená A. ho nikdy neopoznala a neurčila ako páchatel'a, pričom poukazoval na jednotlivé svedecké a listinné dôkazy a vytýkal súdu I. stupňa, že sa nezaoberal skutkovými okolnosťami, dôkazmi a námietkami obhajoby. Vytýkal mu, že:

- prihliadol aj na okolnosti, ktoré boli prebraté v konaní pred pôvodným senátom,
- nevykonal dôkazy, ktoré navrhol - rekognícia medzi svedkami A.-Q., správa Orange, písmonzalecký posudok, rozsudky týkajúce sa svedkov,
- v bode 1/ rozhodol len na základe nepriamych dôkazov, ktoré nevytvárajú ničím nenarušenú reťaz vedúce k nepochybnému záveru, že páchatel'om bol obžalovaný, keďže sú aj dôkazy potvrdzujúce jeho nevinu.

Čo sa týka skutku pod bodom 2/ poukazoval podrobne na vybrané tvrdenia svedkov, resp. obsah jednotlivých znaleckých a listinných dôkazov, porušenie jeho práva na obhajobu, nezákonnosť procesných postupov, neexistenciu stôp, prípadne iných zákonne získaných priamych a nepriamych dôkazov, ktoré by ho usvedčovali. Dôkazy, ktoré predložila prokuratúra (zápisnice o vydaní veci, ohliadky miesta nálezu, znalecký posudok KEÚ PZ) považoval za nezákonné z dôvodu procesných a iných pochybení, toho že vychádzali (posudzovali) predmet, ktorý bol prevzatý v rozpore s právnymi predpismi. Namietal aj odôvodnenie napadnutého rozsudku z dôvodu, že sa súd I. stupňa nevysporiadal s dôkazmi svedčiacimi v jeho prospech a s návrhmi na doplnenie dokazovania a považoval ho za „arbitráry“. Navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a „vrátiť späť“ na opätovné prejednanie a rozhodnutie veci“ s potrebou zopakovať a vykonať konkrétne dokazovanie, alternatívne navrhol ho oslobodiť spod obžaloby v oboch bodoch.

Obžalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu prokurátora poukazoval na § 391 odsek 2 Trestného poriadku, na čo upozornil súd I. stupňa i odvolací súd v predchádzajúcich rozhodnutiach. Dĺžka trestného konania nebola ním ovplyvnená (dvakrát sa ospravedlnil obhajca, jedenkrát on), pričom poukazoval na odročovanie pojednávania v dôsledku ospravedlnenia svedkov. Nedanie súhlasu z jeho strany nemôže byť považované za nespôluprácu, ak k prieťahom došlo nesprávnymi úkonmi orgánmi činnými v trestnom konaní a súdu I. stupňa. Znalkyňa u neho zistila len určitý predpoklad, podozrenie, nie sklony k páchaniu trestnej činnosti. Poukazoval na jeho kladné hodnotenia, to že sa nedopustil žiadneho protiprávneho konania a preto tvrdenia o neprimerane nízkom treste a odvolanie prokurátora považoval za nedôvodné.

Poškodený F. K. sa písomne vyjadril k odvolaniu prokurátora tak, že voči rozsudku nemá žiadne zásadné výhrady, k trestu má subjektívny názor, tento za prečin považoval za primeraný.

Na verejnom zasadnutí :

- prokurátorka krajskej prokuratúry zotrvala na podanom odvolaní, navrhla podľa § 321 odsek 1 písmeno b/, d/, e/ Tr. por. zrušiť napadnutý rozsudok a podľa § 322 odsek 3 Trestného poriadku uznať obžalovaného vinným a uložiť mu nepodmienečný trest a to aj s použitím mimoriadneho zníženia trestu v rozmedzí 3 až 5 rokov. Odvolanie obžalovaného navrhla zamietnuť ako nedôvodné podľa § 319 Trestného poriadku,
- obžalovaný sa na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu nezúčastnil napriek riadne a včas vykázanému doručeniu predvolania, požiadal o vykonanie verejného zasadnutia v jeho neprítomnosti, prostredníctvom obhajcu zotrval na dôvodoch odvolania i vyjadrení k odvolaniu prokurátora. Znalkyňa vyslovila u neho len predpoklad patologického hráčstva, z jeho strany nedochádzalo k úmyselnému naťahovaniu súdneho konania, po 6 aj pol roku bola vec Najvyšším súdom vrátená z dôvodu závažných pochybení, teda nie z jeho viny, u neho malo ísť o prvý stret s Trestným zákonom, neboli voči nemu konané priestupkové konania, viedol riadny život, aj po skutku, je hodnotený kladne z výkonu väzby i trestu, pracuje, žije stabilným rodinným životom, preto podmienne uložený trest je dostatočný. Namietal v skutku 1, správnosť skutkovej vety, neboli predložené žiadne dôkazy, že by sa skutok mal stať o 01.00 hod. v noci a ani čo do mechanizmu vniknutia do priestorov rodinného domu, keďže vykonané dôkazy preukazujú, že k rozbitiu sklenenej výplne došlo zvnútra. Nie je tu nenarušená reťaz nepriamych dôkazov, ktoré by bez rozumných pochybností preukazovali jeho vinu čo do skutku 1. Čo do skutku 2, neexistuje priamy dôkaz o vine páchatel'a a súd svoje rozhodnutie založil na nezákonných

dôkazoch. Domáhal sa vykonania dôkazov v odvolacom konaní a to zabezpečenie listinných dôkazov od spoločnosti Orange Slovensko, o lokalizácii jeho mobilného telefónu, ktorým telefonoval v čase skutku o čase 16.45 hod. dňa 28.01.2011, a rozsudku OS Komárno sp. zn. 3T/80/2018 a 1T/14/2015 o tom, že svedkyňa A. bola právoplatne odsúdená. Navrhol odvolanie prokurátora zamietnuť ako nedôvodné, rozsudok súdu I. stupňa zrušiť a v oboch bodoch obžaloby ho spod obžaloby oslobodiť z dôvodu, že nebolo preukázané, že skutok spáchal obžalovaný.

Krajský súd, ako súd odvolací, na základe riadne a včas podaných odvolaní oprávnenými osobami - prokurátorom a obžalovaným - nezistiac dôvody na postup v zmysle § 316 odsek 1, 3 Trestného poriadku, preskúmal podľa § 317 odsek 1 Trestného poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, pričom neopomenul skúmať, či vec neobsahuje chyby odvolaním nevytýkané, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 odsek 1 Trestného poriadku, a zistil, že dôvodné, aj to len čiastočne a len čo do výroku o treste, je len odvolanie prokurátora.

Súd I. stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku poukázal na predchádzajúce rozhodnutia súdov I. a II. stupňa a rozhodnutie dovolacieho súdu.

Odvolací súd v rámci uvedenej prieskumnej povinnosti zistil, že v konaní predchádzajúcom napadnutému rozsudku súd I. stupňa vykonal dokazovanie v nariadenom, dostatočnom a možnom rozsahu a v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku a to všetko za dodržania určitých zásad tzv. kontradiktórneho procesu zakomponovaných do Trestného poriadku. Pri tomto postupe sa nedopustil takých chýb, ktoré by bolo možné považovať za podstatné chyby konania v zmysle § 321 ods. 1 písm. a/ Tr. por.

Súd I. stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku poukázal na obsah jednotlivých vo veci vykonaných dôkazov po vyhodnotení ktorých dospel k právnomu záveru o vine obžalovaného v oboch bodoch 1/ a 2/. V tomto smere odvolací súd nezistil žiadne nedostatky a pochybenia, keď pri hodnotení dôkazov súd I. stupňa postupoval správne a vyhodnotil ich adekvátne, logicky, jednotlivo i v ich súhrne tak, ako to ukladá § 2 ods. 12 Tr. por., vrátane vyhodnotenia obhajoby obžalovaného (strany 12-14), pričom ani ním uskutočnený výklad použitých právnych noriem neodporuje ich podstate a zmyslu. Preto v tomto smere nie je možné akceptovať odvolacie námietky obžalovaného, ktoré predstavujú jeho subjektívny názor na právne úvahy súdu I. stupňa i odôvodnenie napadnutého rozsudku a vlastné hodnotenie vykonaných dôkazov, ktoré len preto, že nezodpovedajú predstavám obžalovaného nemožno považovať za nesprávne. Rovnako tak súd nemusí dať odpoveď na všetky námietky obžalovaného, ale len na tie a také, ktoré sa prejednávanej veci týkajú a ktoré sú rozhodné z hľadiska zistenia skutkového stavu veci v rozsahu predpokladanom v § 2 ods. 10 Tr. por. Z týchto dôvodov preto odvolací súd len odkazuje na príslušné časti odôvodnenia napadnutého rozsudku, ktoré považuje za správne.

Súd I. stupňa správne poukázal na priame dôkazy usvedčujúce obžalovaného zo spáchania zločinu lúpeže - poškodená A. a svedok Q., a na s nimi korešpondujúce nepriame dôkazy - nájdenie šperkov, mikiny obžalovaného, ktorú popísala poškodená A. i svedok Q. so stopami povýstrelových splodín zo zbrane patriacej poškodenému K., ktorá mu bola odcudzená a potom nájdená vo vínnom domčeku patriacom rodine obžalovaného. Ďalej na nepriame dôkazy usvedčujúce obžalovaného zo spáchania skutku v bode 1/, v ktorom sa zmocnil zbrane - revolveru značky Taurus, ktorú následne použil pri spáchaní skutku v bode 2/. Obhajoba obžalovaného o jeho neprítomnosti na mieste činu bola okrem iného spoľahlivo vyvrátená jednoznačnou výpoveďou svedka U.. Ani kópie výhražných listom predložených matkou obžalovaného až dňa 21.10.2011 (i keď mali byť nájdené v apríli 2011), teda po 9 mesiacoch od vznesenia obvinenia, nie sú pre ich pochybnosť o ich pravdivosti, spôsobilé zvrátiť usvedčujúce priame dôkazy.

Právna kvalifikácia konaní obžalovaného v oboch bodoch napadnutého rozsudku je správna a to s prihliadnutím k zásade reformatio in peius. Obžalovaný konaním v bode 1/ naplnil všetky formálne znaky skutkovej podstaty prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a Tr. zák. v znení zák. č. 214/2019Z.z. v jednočinnom súbehu s prečinom a zločinom nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1 Tr. zák. a § 294 ods. 2 Tr. zák. a v bode 2/ zločinu lúpeže podľa § 188 odsek 1, 2 písmeno c/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno a/ Tr. zák.

Odvolacie námietky prokurátorky, čo sa týka právnej kvalifikácie v oboch bodoch napadnutého rozsudku nebolo možné považovať za dôvodné. V tomto smere je potrebné poukázať, že na to, že už v predchádzajúcom rozsudku odvolacieho súdu bolo poukázané na síce správne, ale nepoužiteľné námietky prokurátora v tomto smere v dôsledku aplikácie zásady trestného konania a to zásady *reformatio in peius*. Aj dovolací súd vyslovil porušenie zákona „v neprospech obvineného“ čo znamená, že v ďalšom konaní nemôže dôjsť k zmene napadnutých rozhodnutí v neprospech obžalovaného. Táto zásada sa týka nielen právneho posúdenia, ale aj skutkových okolností, naviac prokurátorka si tento nedostatok mala uvedomiť už v prípravnom konaní v rámci svojho dozoru podľa § 230 ods. 1 Tr. por. a realizovať najneskôr v podanej obžalobe.

Odvolacie námietky obžalovaného nepovažoval odvolací súd za dôvodné, pretože tieto boli v zásade len opakovaním tých, ktoré predniesol v predchádzajúcom konaní pred súdmi I. a II. stupňa, prípadne v konaní dovolacom a s ktorými sa konajúce súdy aj riadne vysporiadali. To sa týka aj novovznesených návrhov na doplnenie dokazovania, ktoré boli zamietnuté v konaní pred súdom I. stupňa a ktoré obžalovaný zopakoval aj v odvolacom konaní. S dôvodmi súdu I. stupňa sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje, pretože ani v odvolacom konaní nenastala žiadna zmena oproti stavu v konaní pred súdom I. stupňa. Je potrebné konštatovať, že dovolací súd vo svojom rozhodnutí, okrem hmotnoprávných nedostatkov, vytkol len tieto procesné nedostatky :

- v súvislosti s výpoveďami obžalovaného v prípravnom konaní v postavení svedka, podozrivého a obvineného,
- nezbavenia mlčanlivosti príslušníkov policajného zboru, ktorí boli vypočutí ako svedkovia.

Iné nedostatky voči procesným úkonom vykonanými orgánmi činnými v prípravnom konaní, alebo pred súdmi I. a II. stupňa vznesené dovolacím súdom neboli !

K týmto nedostatkom súd I. stupňa zaujal správny právny názor a rešpektujúc právny názor dovolacieho súdu neprihliadol na výpoveď obžalovaného z prípravného konania, kde vypovedal ako obvinený (je zrejme, že výpovede keď vypovedal v postavení svedka, ani nemali byť súčasťou spisu, ktorý predkladal prokurátor súdu, pretože takéto výpovede voči osobám, ktoré neskôr boli obvinené sú absolútne nepoužiteľné ako dôkaz v konaní pred súdom voči takejto osobe). K výhradám dovolacieho súdu (strana 10) odvolací súd uvádza, že zápisnice o výsluchu zadržaného - podozrivého (týka sa to aj zápisnice o výsluchu takejto osoby v postavení svedka) nie sú podľa ustálenej súdnej praxe považované za dôkaz použiteľný v konaní pred súdom, pretože takýto procesný úkon nie je možné vykonať (prebrať) na hlavnom pojednávaní (prečítaním zápisnice a to ani ako listinný dôkaz), pretože ho nemožno považovať za predchádzajúcu výpoveď obvineného (ktorú by bolo možné na hlavnom pojednávaní prečítať podľa § 263 ods. 3 Tr. por.). Z tejto zápisnice o výsluchu podozrivého V. L. (č.l. 34-38) vyplýva, že tento bol na jej začiatku dostatočne poučený o svojich právach, vrátane práva na obhajcu, k čomu uviedol, že poučeniu porozumel, k zvoleniu obhajcu sa nevyjadril. Až na záver výsluchu uviedol „vyhlasujem, že si zvolím obhajcu JUDr. Natáliu Borsosovú“, teda nie ako je uvedené v rozsudku dovolacieho súdu, že si „volí“ obhajcu. Je potrebné prisvedčiť, že vyšetrovatelka mohla vyčkať s výsluchom obvineného na dennú dobu a nemala ho realizovať v nočných hodinách, Zo zápisnice o výsluchu obvineného však vyplýva, že obvinený po tom, čo sa vzdal práva na podanie sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia, nemal žiadne námietky voči tomuto úkonu a ani nežiadal jeho preloženie za účasti obhajkyne. V rámci rozhodovania súdu o návrhu na jeho vzatie do väzby do zápisnice uviedol, že si ...“chce zvoliť za obhajcu JUDr. Natáliu Borsosovú“ a v podanej sťažnosti uviedol, že „sa ponaučil z toho čo spravil a už by neurobil niečo také znova“. Ani pri jednom z týchto úkonov neuviedol, že by bol voči nemu použitý nejaký fyzický alebo psychický nátlak.

Obvinený si uvedenú obhajkyňu ani nezvolil, preto mu bola dňa 31.01.2011 súdom I. stupňa ustanovená obhajkyňa *ex offo*. Vyšetrovatelke bolo až dňa 01.02.2011 doručené plnomocenstvo, ktorým matka obvineného splnomocnila advokáta JUDr. Miroslava Zoboka, na jeho zastupovanie v trestnom konaní. Až od tohto dňa bolo toto splnomocnenie účinné navonok aj voči orgánom prípravného konania príp. súdu (§ 36 ods. 5 Tr. por.), pričom je to obvinený, ktorý zodpovedá za včasnosť zvolenia obhajcu (§ 36 ods. 4 Tr. por.).

Nedostatok týkajúci sa príslušníkov polície bol v novom konaní odstránený a títo boli opätovne vypočutí po tom čo boli oslobodení spod mlčanlivosti k priebehu domovej prehliadky ako aj k takým okolnostiam, ktoré netvorili súčasť služobného tajomstva.

Dovolací súd rozhodol dňa 27.07.2016 pričom od tejto doby došlo k negácii ním vysloveného právneho názoru v súvislosti s pozbavením mlčanlivosti príslušníkov policajného zboru v súvislosti s ich výpoveďou v postavení svedkov, a to na základe uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 175/2020 z 28.04.2020, ktorého právny názor si osvojuje aj odvolací súd. Z rozsiahlej právnej argumentácie k nariadeniu, zákonnosti i samotnému výkonu domovej prehliadky, nájdeniu nedovolených vecí (napr. zbrane) odvolací súd poukazuje na právny názor, z ktorého vyplýva, že je legitímne vypočuť príslušníkov polície zúčastnených na domovej prehliadke k jej samotnému priebehu, čo je aj v súlade s o súdnou praxou (napr. R 26/1989), s tým, že povinnosť mlčanlivosti policajta zakotvená v zákone o Policajnom zbore č. 171/1993 Zb. v § 80 ods. 1 sa „netýka tzv. verejných konaní, vrátane trestného konania, kde ustanovenia o povinnosti svedčiť a poskytnúť pravdivé údaje majú prednosť pred ustanoveniami zákona o Policajnom zbore, povinnosť mlčanlivosti zakotvená v tomto zákone nebráni výsluchu policajta v procesnom postavení svedka. Z takéhoto právneho názoru je potom možné vyvodiť, že výsluch príslušníka policajného zboru k priebehu domovej prehliadky (čo je možné aplikovať aj u iných procesných úkonov, napr. odňatie vecí, prehliadka osoby a pod.) nie je podmienený zbavením ich mlčanlivosti.

Námietky voči svedeckým výpoveďiam bolo potrebné vyhodnotiť ako účelové, pretože smerovali len voči určitým vybraným častiam výpovedí svedkov resp. ich určitým tvrdeniam, a to tak, že boli účelovo vytrhávané z celého kontextu ich výpovedí. V prípade výpovedí týchto namietaných svedkov je potrebné posudzovať a hodnotiť ich výpovede vcelku a to aj s ohľadom aj na čas, kedy k ich výsluchom dochádzalo. U výpovedí svedkyne - poškodenej A. sa obžalovaný snažil spochybniť pravdivosť jej výpovede poukazovaním na to, že táto mala byť súdne potrestaná. Skutok 2/ sa však stal dňa 28.01.2011 a svedkyňa-pošikodená vo výpovediach popisovala páchatel'a a okolnosti lúpeže najmä vo výpovedi z 24.02.2011, kedy popisovala páchatel'a, ktorého meno sa dozvedela neskôr a ktorého opoznala nielen podľa očí, ale aj celkového v'yzoru. Je plne pochopiteľný stav poškodenej pri realizácii prvej rekognície.

Pošikodená usvedčila obžalovaného ako páchatel'a lúpeže vo výpovedi na hlavnom pojednávaní dňa 26.01.2012 a potom aj dňa 22.08.2017.

Vo vz'ahu k osobám svedkov A. a Q. odvolací súd nezistil žiadne dôvody na spochybnenie vierohodnosti ich osôb. Za také nepovažuje ani prípadný súdny postih poškodenej, v rámci tejto argumentácie obžalovaný netvrdil, že by súvisel s prejednáványm bodom 2/. Práve naopak pošikodená prejavila značnú dávku odvahy pri skutku, keď sa pokúšala zadržať obžalovaného v úteku z miesta činu a následne bola podrobovaná mnohopočetným procesným úkonom v rámci trestného konania, ktoré musela znášať (čo možno tvrdiť aj o svedkovi Q.). Porovnaním ich výpovedí je možné konštatovať, že tieto sa zhodujú pri podstatnom opise skutkových okolností i popise páchatel'a, pokiaľ aj vznikli v ich výpovediach určité rozpory, nejednalo sa o podstatné ani také, ktoré by zvrátili ich celkové výpovede. Je len prirodzené z pohľadu obhajoby obžalovaného, že tento sa snažil, najmä na hlavných pojednávaníach, využiť tieto nepodstatné rozpory vo svoj prospech a spochybňovať jej vierohodnosť a pravdivosť ich výpovedí (to platí aj v prípadoch iných svedkov). Toto bolo zrejme aj súdu I. stupňa, ktorý však túto okolnosť resp. takýto postup aj správne vyhodnotil. V tomto smere odvolací súd poukazuje na argumentáciu súdu I. stupňa v napadnutom rozsudku, na obsah ktorej len odkazuje bez toho, aby mal k nej nejaké výhrady.

Pokiaľ obhajca namietal, že súd I. stupňa hodnotil aj dôkazy, ktoré pred ním t.j. pred súčasným senátom neboli vykonané, tak k tomu odvolací súd uvádza, že tieto mohol hodnotiť v rozsahu, v akom tieto dôkazy sám prebral na hlavnom pojednávaní napr. v rámci odstraňovania rozporov, čítaním výpovedí, listinných dôkazov.

Vo vz'ahu k obžalovaným namietaným znaleckým a listinným dôkazom a procesným úkonom vykonaným v prípravnom konaní, osobitne domovej prehliadky, zaistenia a vydania vecí, odvolací súd poukazuje na to, že správnosť a teda aj zákonnosť týchto úkonov neboli spochybňované ani súdmi I. a II. stupňa ani dovolacím súdom. O tom, že tieto úkony boli vykonané riadne v prvom rade svedčia zápisnice, ktoré boli spísané o týchto úkonoch, ktorých obsah je plne v súlade s § 58 ods. 1 Tr. por. a to aj v častiach týkajúcich sa priebehu týchto úkonov a tieto neboli spochybnené ani výpoveďami príslušníkov polície a ani svedkom T., boli spochybňované len zmenami vo výpovediach J. a U. L., ktoré súd I. stupňa správne vyhodnotil ako nevierohodné a rovnako tak aj výpovede ostatných rodinných príslušníkov obžalovaného.

Tento právny záver je možné vyvodiť aj z toho, že súčasné odvolacie námietky obžalovaného sú v zásade identické s tými, ktoré uplatnil v pôvodne podanom odvolaní proti rozsudku z 19.11.2014 a v podanom dovolaní.

Zo zápisnice o ohliadke nález - vínnej pivnice i rodinného domu z 29.01.2011 vyplýva, že vstup na tieto miesta bol realizovaný na základe súhlasu majiteľa U. L. a je presne špecifikované aké veci a kde sa našli. Bezprostredne po tomto úkone bol realizovaný úkon vydania vecí U. L., ktorý nájdené veci dobrovoľne vydal (vid' napr. čl. 66,82,389-390). V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na objektívny fakt, že predmety zo žltého kovu, ktoré boli nájdené vo viničnom domčeku a mikina obžalovaného v jeho izbe a túto opoznala poškodená A. ako tie, ktoré boli odcudzené zo záložne resp. tú, ktorú mal oblečenú páchatel', vrátane nájdenej zbrane.

Zo znaleckého skúmania KEÚ nevyplýva, že by ich závery ohľadne zistenia povýstrelových splodín na mikine boli ovplyvnené tým, akým spôsobom bola mikina policajtom zaistená, pričom bola konštatovaná zhoda týchto povýstrelových splodín s povýstrelovými splodinami zo zaisteného revolvera zn. Taurus a nábojnice.

Vo vzťahu k bodu 1/ je potrebné konštatovať objektívny fakt vyplývajúci zo zápisnice o obhliadke miesta činu o tom, že črepiny z rozbitého skla brány garáže sa nachádzajú vo vnútri miestnosti, čím je spoľahlivo vyvrátená námietka obžalovaného.

Návrhy obhajcu obžalovaného na doplnenie dokazovania prednesené v odvolacom konaní, odvolací súd zamietol, pretože sa jedná o dôkazy opakovane prednesené a už zamietnuté ako nadbytočné, pretože skutkový stav vecí v rozsahu predpokladanom v § 2 ods. 10 Tr. por. (teda na rozhodnutie o podanej obžalobe t.j. na rozhodnutie o vine a treste) bol spoľahlivo zistený dopsiaľ vykonanými dôkazmi.

Pokiaľ dovolací súd poukazoval na to, že odvolací súd sa bližšie nezaoberal námietkou zaujatosti (predpojatosti), ktoré vzniesol obžalovaný prostredníctvom obhajcu voči predsedovi senátu a prísediacej tak je potrebné konštatovať, že súd I. stupňa rozhodol rozsudkom dňa 19.11.2014 a námietky boli podané až dňa 15.01.2016 t.j. po rozhodnutí súdu I. stupňa. V odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu z 19.01.2016 sp. zn. 1To/60/2015 sú na strane 17 uvedené právne úvahy akými sa riadil pri posudzovaní tejto námietky so záverom o jej neopodstatnenosti. Aj v tomto smere je potrebné zdôrazniť, že v zmysle zásad tzv. kontradiktórneho procesu - a zachovania nestrannosti súdu, súd nemôže sám napomáhať ktorejkoľvek procesnej strane v zadovážovaní argumentov (podkladov) k vznesenej námietke zaujatosti, ktorej opodstatnenosť ani včasnosť nevedel obhajca obžalovaného konkretizovať. Okrem iného odvolací súd vtedy poukazoval aj na to, že námietka zaujatosti (predpojatosti) nespĺňala ani kritériá včasnosti. Z toho je evidentné, že odvolací súd skúmal aj podmienky uvedené v § 316 ods. 3 písm. a/ Tr. por. a nezistil ich splnenie.

Odvolací súd pri preskúmaní odvolaním napádaného výroku o treste zistil, že súd I. stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku (strany 14-15) poukázal na fakty zistené ohľadne osoby obžalovaného, na právne úvahy, na základe ktorých aplikoval ustanovenie o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody s poukazom na osobu páchatela a dĺžku trestného stíhania. V tomto smere okolnosti, ktoré považoval za také, ktoré oprávňujú aplikáciu mimoriadneho zmierňovacieho ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. je možné akceptovať avšak nie v rozsahu odôvodňujúcim podmienkový odklad výkonu zníženého trestu odňatia slobody. Obžalovaný sa k spáchaniu trestnej činnosti nepriznal i napriek priamo usvedčujúcim dôkazom, ba práve naopak tieto spochybňoval a to aj v novom konaní.

Pri určení výmery trestu nie je možné okolnosti na strane páchatela povyšovať nad okolnosti prípadu a naopak. Je potrebné obe okolnosti vyhodnotiť v rámci zákonom ustanovenej príp. upravenej alebo zmiernenej trestnej sadzby. Súd I. stupňa v tejto súvislosti preferoval len kladné hodnotenie osoby obžalovaného, jeho doterajšiu beztrestnosť a vôbec nevyhodnotil okolnosti prípadu. V tomto smere odvolací súd zdôrazňuje, že obžalovaný sa vedome pripravoval na spáchanie lúpeže zadovážením zbrane tak, že túto odcudzil (skutok v bode 1/) a následne ňou spáchal lúpež v skutku v bode 2/, pričom po tom čo poškodená prejavila odvahu a snažila sa mu prekaziť odchod z miesta činu neváhal zo zbrane vystreliť do sklenej výplne dverí za ktorými videl, že tieto drží poškodená (sama uviedla, že výstrel šiel od nej 5 cm !) a v jej blízkosti sa nachádzal aj svedok Q., pričom len náhodou nedošlo k zasiahnutiu ich osôb týmto výstrelom. Takýmto spôsobom priamo a bezprostredne ohrozil tieto osoby na ich životoch

(orgány činné v trestnom konaní - policajti a prokurátor mali už v prípravnom konaní venovať oveľa väčšiu pozornosť skúmaniu, či týmto konaním nedošlo k spáchaniu oveľa závažnejšieho trestného činu smerujúceho proti životu a zdraviu, a to aj vo vzťahu k obzvlášť závažného zločinu vraždy v štádiu pokusu - vzhľadom na právnu kvalifikáciu v obžalobe, predchádzajúcich rozhodnutiach súdov I., II. stupňa i dovolacieho súdu a z toho vyplývajúcu prekážku reformatio in peius, náprava v tomto smere už teraz nie je možná). Zistené skutkové okolnosti osobitne v bode 2/ sú mimoriadne závažné a vysoko spoločensky nebezpečné, keď nie je ničím ospravedliteľný takýto brutálny zásah do majetkových i osobnostných práv poškodených za súčasného použitia strelnej zbrane. Nie je možné ponechať bez povšimnutia ani to, aké negatívne stopy zanechalo konanie obžalovaného na poškodenej, čo sa plne prejavilo v konaní pred súdom I. stupňa. Preto nie je možné konštatovať, že u obžalovaného sa jednalo o skratové alebo neuvážené konanie.

Vo vzťahu k dovolacím súdom vytykávanému pochybeniu - zisteniu prirážajúcej okolnosti podľa § 37 písm. g/ Tr. zák. (v dovolacom rozsudku je uvedený Tr. por.) je potrebné konštatovať, že tento záver učinil odvolací súd na základe odvolania prokurátora podaného v neprospech obžalovaného a toho, že takýto záver - spáchanie činu v rodinnom dome poškodeného K. - bod 1/ bol nepochybne preukázaný vykonanými dôkazmi v prípravnom konaní a súdom I. stupňa, preto odvolací súd nemusel v tomto smere vykonávať žiadne dokazovanie.

Z týchto a čiastočne aj z dôvodov uvedených prokurátorom, považoval odvolací súd jeho odvolanie za čiastočne dôvodné a po zrušení napadnutého rozsudku sám - keďže boli splnené zákonné podmienky uvedené v § 322 odsek 3 Trestného poriadku - rozhodol o uložení druhu nepodmienečného trestu odňatia slobody tak, ako to vyplýva z výroku tohto rozsudku. Okrem už horeuvedených faktov, bral do úvahy aj ostatné kritéria nevyhnutné na splnenie účelu trestu tak, ako to predpokladá ustanovenie § 34 Tr. zák., osobitne aby bolo trestom zabezpečené aj odradenie ostatných od páchania takejto mimoriadne závažnej trestnej činnosti, konštatujúc zistenie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písmeno j/ Trestného zákona (vedenie riadneho života obžalovaným pred spáchaním činov), prirážajúcich okolností podľa § 37 písmeno g/, h/ Trestného zákona (spáchanie činu v dome iného a viacerých trestných činov), čím ich pomer činil 1:2. Aplikácia § 37 písm. g/ Tr. zák. nie je v rozpore so zásadou reformatio in peius, pretože bolo podané odvolanie prokurátora v neprospech obžalovaného a zároveň nedošlo k zhoršeniu jeho postavenia oproti tomu v akom bol pred dovolacím konaním. V tomto smere odvolací súd bez toho, že by spochybňoval právo obžalovaného, všeobecne uvádza, že je to sám obžalovaný, ktorý si v rámci trestného stíhania vytvára (zabezpečuje) poľahčujúce okolnosti. Týka sa to najmä priznania a úprimného oľutovania trestnej činnosti, napomáhania orgánom činným v trestnom konaní a súdu, zaplatenia škody, atď. Ich priznaním môže každý obžalovaný získať pre seba výhodnejšie postavenie pri rozhodovaní nielen o druhu trestu ale najmä jeho výmery. Len to, že obžalovaný využije svoje zákonné právo napr. nesúhlasiť so zmenou v zložení senátu, nemožno vyhodnocovať v jeho neprospech, pokiaľ tak činí bez vážnych relevantných dôvodov deklaruje to jeho postoj k prejednávanej veci.

Pretože obžalovaný spáchal viac trestných činov boli splnené zákonné podmienky na uloženie úhrnného trestu v zmysle ustanovenia § 41 odsek 1, 2 Trestného zákona podľa trestného činu najprísnejšie trestného - § 188 ods. 2 Tr. zák. a zákonom ustanovenej trestnej sadzby 7-12 rokov odňatia slobody.

Následne odvolací súd za účelom správnej výmery trestu zistil, že prichádza do úvahy ukladanie zvýšeného úhrnného trestu odňatia slobody v zmysle § 41 ods. 2 Tr. zák. (tzv. asperačná zásada) zvýšenie hornej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby na sadzbu 7-13 rokov a 8 mesiacov. Odvolací súd následne vychádzal z ustanovenia § 38 ods. 7 Tr. zák. a neaplikoval úpravu trestnej sadzby podľa § 38 ods. 2, 4 Tr. zák. (pre prevahu prirážajúcich okolností zvýšením dolnej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu, ktorá by činila 8 rokov a 8 mesiacov až 12 rokov) z dôvodu, že súčasné použitie týchto ustanovení by bolo pre obžalovaného neprimerane prísne (vznikla by trestná sadzba v rozpätí 8 rokov 8 mesiacov až 15 rokov a 4 mesiace).

Podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona, ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatel'ovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.

Odvolací súd však zistil, že v danej veci sú tu okolnosti prípadu - za ktorú je možné považovať aj dĺžku vedenia trestného stíhania - vzhľadom ku ktorej by použitie zvýšenej trestnej sadzby bolo pre páchatela v súčasnej dobe neprimerane prísne, pričom na zabezpečenie ochrany spoločnosti bude postačovať aj trest kratšieho trvania (čo vyplýva aj z aktuálnych kladných relácií na osobu obžalovaného) čo považoval za potrebné zohľadniť aplikáciou ustanovenia § 39 odsek 1, 3 písmeno d/ Trestného zákona o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody avšak nie v rozsahu zníženej výmery trestu odňatia slobody uskutočnenej súdom I. stupňa v napadnutom rozsudku ani v jeho v podmiennečnom odložení. Preto berúc do úvahy všetky rozhodné fakty a skutočnosti, ktoré sú už popísané v tomto rozsudku dospel k záveru o tom, že úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov spĺňa všetky zákonné predpoklady na splnenie všetkých zákonne definovaných účelov trestu uvedených v ustanovení § 34 ods. 1 Tr. zák.

Podľa kritérií uvedených v § 48 odsek 2 písmeno a/ Trestného zákona obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Vychádzajúc zo zhora uvedených právnych úvah, odvolací súd po zrušení napadnutého rozsudku vo výroku o treste, nezistiac iné dôvody na zmenu napadnutého rozsudku rozhodol tak, ako to vyplýva z výroku tohto rozsudku a zároveň odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok (§ 306 ods. 1 Tr. por.).